

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת מנחות

תוכן עניינים

- הלכה למעשה 2
- א. בכל מקום מוקטר מוגש לשמי ... אלו תלמידי חכמים העוסקים בתורה
בכל מקום מעלה אני עליהן כאילו מקטירין ומגישין לשמי 2
- ב. הלומד תורה בטהרה נושא אשה ואחר כך לומד תורה 3
- ג. זה מזבח בנוי ומיכאל שר הגדול עומד ומקריב עליו קרבן 7
- ד. אלו תלמידי חכמים העסוקין בהלכות עבודה מעלה עליהם הכתוב
כאילו נבנה מקדש בימיהם ... כל העוסק בתורה כאילו הקריב עולה מנחה חטאת
ואשם 8
- ה. כל העוסק בתורת חטאת כאילו הקריב חטאת וכל העוסק בתורת
אשם כאילו הקריב אשם 9
- ו. נאמר בעולת בהמה אשה ריח ניחוח ובעולת עוף אשה ריח ניחוח
ובמנחה אשה ריח ניחוח לומר לך אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוין לבו
לשמים 10
- הלכתא למשיחא 11
- ז. מנין למתעסק בקדשים שהוא פסול שנאמר ושחט את בן הבקר שתהא
שחיטה לשם בן בקר אמר לו זו בדינו הוא לעכב מנין ת"ל לרצונכם תזבחהו
לדעתכם זבחו 11
- הדרן עלך הרי עלי עשרון וסליקא לה מסכת מנחות 11
- הדרן עלך מסכת מנחות והדרך עלן 11

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748
להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה
<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת מנחות

דף קי.

הלכה למעשה

**א. בכל מקום מוקטר מוגש לשמי ... אלו תלמידי חכמים
העוסקים בתורה בכל מקום מעלה אני עליהן כאילו
מקטירין ומגישין לשמי**

ולהלן התבאר עוד שת"ח העוסקים בתורה בלילה מעלה עליהן הכתוב כאילו עסוקים בעבודה, ותלמידי חכמים העסוקין בהלכות עבודה מעלה עליהם הכתוב כאילו נבנה מקדש בימיהם, וכל העוסק בתורה אינו צריך לא עולה (ולא הטאת) ולא מנחה ולא אשם.

מכל זה נוכל¹ להתבונן עד כמה צריך האדם להודרו ללמוד הסדר קדשים שעושה בזה נחת רוח להקב"ה שהוא משתוקק שבזמן שביהמ"ק חרב יעסקו בניו עב"פ בהלכות הקודש והמקדש וימחול להם עונותיהם, וגם שיש בו שני המעלות ביחד מעלת התורה ומעלת הקרבנות שע"י הלימוד יחשוב לו הקדוש ברוך הוא כאלו הקריב ממש.

וליהפך כשאנו מתרשלים מלמוד הזה הוא פחיתות גדול לנו שאחר שגילה לנו הקדוש ברוך הוא שרצונו שנעסוק בהלכות הקרבנות ויחשוב לנו כהקרבה ואנו מתעצלין א"כ כאלו אנו מראים שאין אנו חוששים לעבודת אלהינו וקרבנותיו ח"ו.

והרי אנו אומרים בתפלתנו ושם נקריב לפניך קרבנות חובותינו ושעירי עזים נעשה ברצון ובעבודת בהמ"ק נשמח כלנו ואנו בעצמינו סותרים דברינו שאנו מתעצלים להקריב את הקרבנות האלו שבידינו הם שמקבלם הקדוש ברוך הוא ברצון ע"י עסקינו בהלכותיהם.

¹ חפ"ז חיים - תורה אור פרק א

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת מנחות

באמירת תיבות הפרשיות של הקרבנות בלבד בלי לידע פירושם ואופני ההקרבה בודאי א"א להגיע לשלימות הוזה כי העיקר עסק ההלכה ולכן דייק הגמרא ת"ח העוסקים בהלכות עבודה ופשוט הוא דכיון שהלימוד הוא במקום הקרבה אם כן צריך ללמוד ההלכות כמו כהן המקריב².

ג. הלומד תורה בטרה נושא אשה ואחר כך לומד תורה

כבר התבאר במסכת קידושין דף כט: שלעולם³ ילמוד אדם תורה ואחר כך ישא אשה, שאם ישא אשה תחלה אי אפשר לו לעסוק בתורה מאחר שריחיים בצוארו, ואם אי אפשר לו בלא אשה מפני שיצרו מתגבר עליו, ישא אשה תחלה ואחר כך ילמוד תורה בטרה.

ואם אין צריך לטרוח בפרנסתו, ישא אשה ואחר כך ילמוד תורה⁴.

² וע"כ בזמן האמוראים התעסקו בסדר הזה כמו בשאר סדרים והעלו הרבה ספיקי וטרחו לפשוט ולהעמיד ההלכה על בוריה [וכמו בזבחים פ"ז מנחות נ"ב ושאר מקומות] עד שהיה להם הלימוד הזה חביב מאד בעיניהם שנשתבחו בו שזה למד תו"כ בתלתא יומין וסברה בתלתא ירחי [יבמות ע"ב] ואיתא במדרש שעל סדר הקדשים נאמר בקרא מצות ה' ברה מאירת עינים וכן רבותינו בעלי התוס' והרמב"ם ז"ל כולם עמלו ע"ז הסדר בעיון נורא וכמעט עוד יותר משארי סדרים וע"כ גם היום עלינו לילך בדרכיהם ולהתחזק בדבר הזה

³ שו"ע ונו"כ שם רמו ב

⁴ ביאור הגר"א שם טו

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

מי שעוסק בתורה⁵, וירא שע"י שישא אשה יבטל מן התורה⁶ משום טרחת מזונותיו⁷, מותר להתאחר, ואין קצבה לדבר⁸, והוא שאין יצרו מתגבר עליו⁹.

⁵ שו"ע ונו"כ שם ג

⁶ ואם ע"י נשואיו לא יוכל ללמוד בבית רבו אע"ג דיוכל ללמוד ביחידות מסתפק במהר"ם מינץ אם מותר להתאחר משום כך. הגה' רע"א שם סעיף א.

⁷ ואפילו הוא עשיר ובכל זאת מתיירא שיתבטל מתורה מחמת טרחת מזונותיו, מותר להתאחר. ואפילו אינו וודאי שיתבטל מחמת כן. ב"ח שם.

⁸ ב"ש שם ס"ק ה', ומשמע שמותר להתאחר משום כך אף יותר מגיל עשרים, אבל בב"ח יו"ד ריש סי' רמו כתב שיש קצבה והדבר מוטל לפי אנשי דורו ולפי מה שהוא רוחב לבו יעסוק בתורה תחילה מספר שנים ואח"כ ישא אשה ועיין בשו"ע הרב שם שכתב שכל מי שכח זכרונו יפה שיוכל ללמוד ולזכור כל התורה שבע"פ כולה, לא ישא אשה עד שילמוד תחילה תורה שבע"פ כולה, שהם כל ההלכות בטעמיהם בדרך קצרה, שהן פ"י כל התרי"ג מצוות בתנאיהן ודקדוקיהן ודקדוקי סופרים, ואח"כ ישא אשה ויעסוק אח"כ כפי הפנאי שלו בעיון וכו' שאם ישא אשה תחילה, יהיהו רחיים בצוארו ולא יוכל לעסוק בתורה כראוי כ"כ ללמוד ולזכור כל ההלכות בטעמיהן וכו', ולכן נדחית מפני למוד זה מצוה רבה של פריה ורביה אף שהיא גדולה מכל המצוות, ולא אמרו שמבטלין ומפסיקין מת"ת כדי לקיים מצוה שא"א לעשותה ע"י אחרים אלא להפסיק לפי שעה וזמן מה, שאין בו אלא ביטול מצות העסק ולימוד התורה תמיד, אבל לא ביטול מצות ידיעת התורה באר היטב בפירושה שהן ההלכות כולן בטעמיהן בדרך קצרה. אבל בישם של שלמה קידושין פ"א סו"ס נו כתב שלא יאחר יותר מגיל כ"ד ועיין בחזו"א יו"ד סי' קנב אות ב שכתב, שלכאורה כיון שאחר גיל עשרים כל ימיו בהרהור עבירה, אין היתר לאחר מעבר לגיל זה אף אם הוא כדי ללמוד תורה, וכתב וצ"ע בפוסקים. ⁹ מדכתב הנמק"י (יבמות ריש דף יש ב' מדפי הרי"ף) דאיסור לשהות בלא אשה הוא משום הרהור:

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

וכבר התבאר מסכת יבמות דף סא: שמי שעוסק בתורה¹⁰, וירא שע"י שישא אשה יבטל מן התורה¹¹ משום טרחת מזונותיו,¹² מותר להתאחר אפילו יותר מגיל עשרים, ואין קצבה לדבר¹³, והוא שאין יצרו מתגבר עליו¹⁴.

מי שחשקה נפשו בתורה תמיד, ונדבק בה כל ימיו כבן עזאי ולא נשא אשה, אין בידו עוון¹⁵, והוא שלא יהא יצרו מתגבר עליו¹⁶.

שמצוה לישא אשה בגיל שמונה עשרה, אך מכל מקום מי שאינו ירא שיבטל מן התורה, לא יעבור¹⁷ את גיל עשרים בלא לישא אשה¹⁸. ולא עוד אלא שאם עברו עליו עשרים שנה ולא נשא בית דין כופין אותו לישא אשה כדי לקיים מצות פריה ורביה. אלא שבזמנינו זה אין ידינו תקיפה כל כך על הזיווגין, לכך אין כופין שום אדם לישא אשה בבן עשרים.

¹⁰ שו"ע ונו"כ שם ג

¹¹ ואם ע"י נשואיו לא יוכל ללמוד בבית רבו אע"ג דיוכל ללמוד ביחידות מסתפק במהר"ם מינץ אם מותר להתאחר משום כך. הגה' רע"א שם סעיף א.

¹² ואפילו הוא עשיר ובכל זאת מתיירא שיתבטל מתורה מחמת טרחת מזונותיו, מותר להתאחר. ואפילו אינו וודאי שיתבטל מחמת כן. ב"ח שם.

¹³ ב"ש שם ס"ק ה', ומשמע שמותר להתאחר משום כך אף יותר מגיל עשרים, אבל בב"ח יו"ד ריש סי' רמו כתב שיש קצבה והדבר מוטל לפי אנשי דורו ולפי מה שהוא רוחב לבו יעסוק בתורה תחילה מספר שנים ואח"כ ישא אשה ועיין בשו"ע הרב שם שכתב שכל מי שכח זכרונו יפה שיוכל ללמוד ולזכור כל התורה שבע"פ כולה, לא ישא אשה עד שילמוד תחילה תורה שבע"פ כולה, שהם כל ההלכות בטעמיהם בדרך קצרה, שהן פי' כל התרי"ג מצוות בתנאיהן ודקדוקיהן ודקדוקי סופרים, ואח"כ ישא אשה ויעסוק אח"כ כפי הפנאי שלו בעיניו וכו' שאם ישא אשה תחילה, יהיהו רחיים בצוארו ולא יוכל לעסוק בתורה כראוי כ"כ ללמוד ולזכור כל ההלכות בטעמיהן וכו', ולכן נדחית מפני למוד זה מצוה רבה של פריה ורביה אף שהיא גדולה מכל המצוות, ולא אמרו שמבטלין ומפסיקי' מת"ת כדי לקיים מצוה שא"א לעשותה ע"י אחרים אלא להפסיק לפי שעה וזמן מה, שאין בו אלא ביטול מצות העסק ולימוד התורה תמיד, אבל לא ביטול מצות ידיעת התורה באר היטב בפירושה שהן ההלכות כולן בטעמיהן בדרך קצרה. אבל בישם של שלמה קידושין פ"א סו"ס נו כתב שלא יאחר יותר מגיל כ"ד ועיין בחזו"א יו"ד סי' קנב אות ב שכתב, שלכאורה כיון שאחר גיל עשרים כל ימיו בהרהור עבירה, אין היתר לאחר מעבר לגיל זה אף אם הוא כדי ללמוד תורה, וכתב וצ"ע בפוסקים.

¹⁴ מדכתב הנמק"י (יבמות ריש דף יט ב' מדפי הר"ף) דאיסור לשהות בלא אשה הוא משום הרהור:

¹⁵ ואפילו שאין עליו טרחת מזונות, כיוון שחשקה נפשו תמיד אין בידו עוון. (ב"ש שם ס"ק ה'). ולכתחילה לא יעשה כן. ט"ז שם ס"ק ו'.

¹⁶ ובדורות אלו אין מי שיכול להיות כבן עזאי. (ברכ"י שם אות י"א בשם ריטב"א שכ"כ בשם בעלי התוספות) וכ"כ בערוך השולחן שם סעי' יד וכתב "ובהכרח לומר שבן עזאי לא היה ביכולתו לפרוש מן התורה כלל וכלל, ואפשר שהיתה סכנת נפשות אם היה פורש מן התורה".

¹⁷ שו"ע ונו"כ אבהע"ז א ג

¹⁸ כמו שהיה אדם הראשון בעת הבריאה כבן עשרים, כמו שאמרו במדרש (הובא בפירוש הרא"ש על התורה) על הן האדם היה כאחד ממנו, כלומר בן עשרים כמנין הי"ה וחייב בעונשים. לבוש שם.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

בימינו שנהגו להתאחר יותר מבן כ', אפשר שסמכו על כך שאנו צריכין לרבותינו או לישיבה כדי ללמוד, ואחר הנישואין קשה עלינו ללמוד במקום רבותינו¹⁹, ואפשר שסמכו עוד משום כיון שבימינו טרחת המזונות קשה מבימיהם²⁰, ומצוי יותר ליבטל מלמוד התורה משום כך²¹, וכן אפשר שסמכו על כך שמותר להתאחר כדי למצוא זוג הגון²², וכדי שלא יהיה קטטה בין בני הזוג²³, ועכ"פ גם לטעמים הנ"ל אין להתאחר יותר מבן כ"ד²⁴.

¹⁹ וכמהר"ם מינץ הנ"ל הע' ז' ועוד אפשר שסמכו על משי"כ בשו"ע הרב הלכות ת"ת מובא לעיל הע' ט שכל מצוה שע"י מתבטל מצוות ידיעת התורה באר היטב נדחית מפני מצות ת"ת ואנן צריכים לרבותינו בלא טרחת פרנסה כדי לקבל יסודות בדרך לימוד התורה:

²⁰ וברמב"ם הלכות דעות פ"ה הי"א כתב "דרך דעה שיקבע לו אדם מלאכה המפרנסת אותו תחילה, ואחר כך יקנה בית דירה, ואחר כך ישא אשה, שנאמר מי האיש אשר נטע כרם ולא חללו, מי האיש אשר בנה בית חדש ולא חנכו, מי האיש אשר ארש אשה ולא לקחה, אבל המפשיץ מתחילין לישא אשה ואחר כך אם תמצא ידו יקנה בית ואחר כך בסוף ימיו יחזור לבקש אומנות או יתפרנס מן הצדקה, וכן הוא אומר בקללות אשה תארש בית תבנה כרם תטע, כלומר יהיו מעשיך הפוכין כדי שלא תצליח את דרכיך, ובברכה הוא אומר ויהי דוד לכל דרכיו משכיל וה' עמו" ולפ"ז גם מי שאינו עוסק בתורה מותר בזמניו להתאחר כדי שיוכל למצוא פרנסה, אמנם אפשר דהרמב"ם איירי במי שאינו בן עשרים אבל אחר גיל עשרים גם לצורך זה אסור להתאחר, ובאמת בקרא איירי ביוצאים למלחמה מבין עשרים שנה. ועיין במדבר פ"א פס"ג ועיין בשו"ת חתם סופר אה"ע ח"ב סי' קנה וז"ל כי לפע"ד י"ל ולחלק דבצדיק גמור העושה תורתו קבע ומלאכתו ארעי וביתו אשר בנה הוא בית אלפנא ועמודי דגרוסי, אותו יש לו להקדים דבר מה לפרנסתו וליטע כרמו תחלה, שיהיה לו מוכן לפרנסתו כדי שילמוד ברווח ואח"כ יבנה בית מדרשתו, כי התכלית הוא המאחר, ואמנם ברוב האנשים הבית הוא מקום מוכן להתפרנס ולעשות עם צרכי העה"ז ע"כ קודם לפרנסתו כי משם תוצאות חיים של העה"ז" ולפ"ז טעם האיחור הוא משום לימוד תורה שדוחה את מצות נשיאת אשה, אבל משום פרנסה לחוד לא מצאנו ועיין שו"ת יהודה יעלה להר"י אסאד ח"ב סי' עז:

²¹ מובא באוה"פ בשם האחרונים, וכעין זה מצינו בים שלמה יבמות פ"ו סי' מ' וז"ל "משרבו הנדוניות בסיבת קושי הגליות והמחיה, יכול לומר, לא מסתייע לי שאמצא זיווג שתספק לי בנדוניא, ועל כן לא נהגו לכוף אפי' בדברים כדי שישא אשה, אם יש לו אמתלא, אבל מצוה על החכם שיוכיחנו על ככה":

²² כפ"ת ס"ק ה' בשם מהריק"ש. ואפי' יש לו שידוך הגון, רק ימצא הגון ממנו, גם בכה"ג מותר להתאחר אע"ג שמתאחר יותר מגיל עשרים, כיון שמותר לאחר מצוה כדי שיוכל לקיימה באופו יותר משובח. (מהר"ם שיק ס"ק י' ובשו"ת מהר"ם שיק אבה"ע"ז סי' א' ועיין בב"ק פ"א א):

²³ ובדורותינו מחמת חלישות הדעות כשמתחתנים בגיל מוקדם, מצוי קטטה בין בני הזוג עד כדי גירושין ח"ו, ולכן ממתנים עד שיעמדו על דעתם כבשלות, ושלמות הדעת והמדות. ומעם היתר משום קטטה, מוזכר ברמ"א שם סעיף ח' בסופו, ובאחרונים משמע דכל הטעמים הנ"ל שייכים אף במי שלא קיים מצוות פרו ורבו ועיין בשדי חמד מערכת חתן וכלה אות כא שאם שוהה מחמת הכשר לנישואין לית לן בה שהרי נותנים לבתולה י"ב חודש לפרנס את עצמה ולתקן מה שהיא צריכה לה וא"כ אפשר שזה הטעם ששוהים בזמנינו כדי שיהיה האדם מוכשר הן מבחינה רוחנית והן מבחינה ממונית לישא אשה אבל להתאחר סתם אסור:

²⁴ פ"ת ס"ק הנ"ל. וזה דווקא בסיבות שהיון לגופו, אבל סיבות שבגופו או משום ביטול ת"ת, אין לדבר קיצבה וכן עיין בספר המצוות הקצר לחפץ חיים מצות עשה מ"ג שמחמת לימוד תורה רשאי להתאחר עד גיל כ"ה ועיין בספר בנין עדי עד עמ' 15 שהכוונה היא שיתחיל שידוכים בגיל 24 והביא שם מהחזו"א שהגיל הראוי הוא גיל 20 עד גיל 23:

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הַנִּתְּא לְמִשְׁחָא בְּדֵף הַיּוֹמִי

מסכת מנחות

ג. זה מזבח בנוי ומיכאל שר הגדול עומד ומקריב עליו קרבן

כבר התבאר במסכת הגיגה דף יב: ש"א²⁵ שבתפילת העמידה כשאומר בברכת רצה והשב את העבודה לדביר ביתך. יחבר ואשי ישראל ותפלתם באהבה תקבל ברצון שהכונה היא על פי המבואר כאן בגמ' שמיכאל שר הגדול מקריב קרבן, ובמדרש איתא שהוא נשמתן של צדיקים על המזבח של מעלה²⁶, ולמטה הן הקרבנות שמקריבים הצדיקים ומוסרים נפשותיהם להקב"ה על כל דיבור ודיבור היוצא מפיהם המכונה בשם מזבח²⁷, ועל זה תיקנו ואשי ישראל, שאנו מתפללים שיתקבלו נפשותיהם²⁸, ותפלתם, כלומר וגם תפלתם של ישראל הכל תקבל ברצון.

ולפי פי' זה י"א שאין לומר מהרה באהבה תקבל שאין להתפלל שימותו הצדיקים במהרה. וי"א²⁹ שיש לומר מהרה דזה וודאי קצב היא שמיכאל מקריב, ואין אנו מתפללין אלא על הקבלה שיקבלו הקדוש ברוך הוא מהרה, ולא הוי כלל כמתפלל ח"ו על מיתת צדיקים. גם קרוב שמקריבין נשמת צדיקים שכבר מתו שנים רבות. וי"א³⁰

²⁵ טור או"ח קב ולבוש שם ובט"ז שם שהוא הפירוש המוכרח שבכולם. ועל פי זה מובן מדוע אף בזמן שבת המקדש קיים אומרים נוסח זה, כדמוכח להדיא ברש"י ברכות דף יא: "בשביל העבודה שעשו היו מברכין אחריה רצה ה' אלהינו עבודת עמך ישראל ואשי ישראל ותפלתם תקבל ברצון, ברוך המקבל עבודת עמו ישראל ברצון, אי נמי שאותך לבדך ביראה נעבוד"

²⁶ מדרשות חלוקין יש מי שאומר נשמותיהן של צדיקים ויש מי שאומר כבשים של אש והיינו דאמרינן בשמונה עשרה בעבודה ואשי ישראל ותפלתם מהרה באהבה תקבל ברצון. תוד"ה ומיכאל חולין קי. ועיין מחזיק ברכה אורח חיים סימן קכשהביא מהרב בית דוד או"ח סי' מ"ט ובסוף הביא דברי הרמ"ע במאמר אם כל חי ח"ג סי' כ"ג בשם המדרש וז"ל אליהו זכה לברית שלום וכו' אמרו עליו שהוא מקריב תמידין בבית המקדש אף על פי שהוא שמם שהרי בקדושתו עומד ואתיא כי הא דתנינן בעדות מקריבין אעפ"י שאין בית ואפשר שננזו לו קופות מתרומת הלשכה כדי שיהיו באים משל צבור וכו' וכתב הרב בית דוד ולפ"ז אתי שפיר ואשי ישראל כפשטיה קרבנות ממש של כבשים כבזמן שבהמ"ק קיים.

²⁷ וזו היא תפלה הנקרא עבודה שבלב והקרבנות אלו שהן כאש ההתלהבות נקראות אשי ישראל ותפלתם היא גוף התפלה שהן תיבותיה. שולחן ערוך הרב שם ב

²⁸ ולדידי קשיא לי אם כן אינו מענין הברכה, שאין כוונתה כי אם בקשה על קבלת התפלה והעבודה, ומה מקום לזה לקבלת הנשמות שאינה מכלל עבודתנו אלא עבודת המלאך. וי"ל בדוחק לפי שאין נשמותיהן של צדיקים נקרבות אלא ע"י שעבדו עבודת ה"ת בתפלתן, וגם בעת קבלת נשמותיהן הן נמסרים אליו ית' ברצונם וזוהי עבודתם. אי נמי י"ל דקאי על הקדושים הנהרגים על קדושת ה', שהם ודאי אישים מקריבים חלב ודם שאין עבודה גדולה הימנה. מור וקציעה שם

²⁹ ועתה עוד שם שמכיון שיש פירושים נוספים וגם במדרש י"א שהכונה לכבשים של אש יש לומר מהרה
³⁰ פי' ראשון במור שם ובאבודרהם. ועיין בט"ז שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרה היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

שפירושו וְאֲשִׁי יִשְׂרָאֵל וְתַפְלָתָם אֵף עַל פִּי שְׁאִין עֵתָה עֲבוּדָה מִתַּפְלָלִין עַל הַתַּפְלָה שֶׁהִיא בִּמְקוֹם הַקֶּרְבָּנוֹת בְּאַהֲבָה תִּקְבַּל בְּרִצּוֹן שֶׁתִּתְקַבַּל בְּרִצּוֹן³¹.

אולם י"א³² שפי' הברכה וְהָשֵׁב אֶת הָעֲבוּדָה לְדָבִיר בֵּיתְךָ וְאֲשִׁי יִשְׂרָאֵל. כלומר שתשוב העבודה כגון הטבת הנרות, הקטרת הקטורת וכו' וגם קרבנות האישים, ואחר כך מתפלל עוד ותַפְלָתָם בְּאַהֲבָה תִּקְבַּל בְּרִצּוֹן.

ד. אלו תלמידי חכמים העוסקין בהלכות עבודה מעלה עליהם הכתוב כאילו נבנה מקדש בימיהם... כל העוסק בתורה כאילו הקריב עולה מנחה חטאת ואשם

תלמידי חכמים³³ העוסקים בהלכות עבודה מעלה עליהם כאלו נבנה בית המקדש בימיהם. כיון שעוסקין בהלכות עבודה כאלו הוא דבר הנהוג וצריכים לו עכשיו נחשב כאלו המקדש עומד בנוי, ואפילו בלילה³⁴.

ואחר שהתבאר גודל שכר לימוד סדר הזה³⁵ של עבודה וקדשים אוי להם מעלבונה של תורה ובפרט בזמנינו שהרבה מבני דור החדש הנהיגו חוק חדש שמבזים בזה את תורה"ק. והוא. שהנהיגו לעצמם ולהשומעים את דבריהם שלא ללמוד עם הנערים ספר ויקרא³⁶ שאין התינוק יודע ממנו שמוך דבר באמרם מה בצע כי נלמדנו כי הלא אין נוהג בזה"ז. אך כמה טועים בזה³⁷, שאף דברים שאינם נוהגים בזה"ז ג"כ יש לחבבם וללמדם באשר שהוא דברי אלהי השמים.

³¹ ונ"ל דלפירוש זה היא תפלה על העתיד, השב העבודה לדביר ביתך, ואז אשי ישראל ותפלתם תקבל, ר"ל אז תקבל שני הדברים שעכשיו אין בידינו. וזה נראה יותר לפי סידור הברכה, כי כפי מ"ש בטור הפסיק הענין באמצע. ולפי פשוטו יתכן פירוש זה יותר מכולם. מור וקציעה שם

³² פי' אחרון בטור ובאבודרהם וכתב במ"ב שם שהגר"א כתב שהעיקר כפי' האחרון.

³³ תבואות שור סדר הקרבנות יב

³⁴ דלאו כאלו מקריבין בתוכו שזהו ביום כלהלן

³⁵ חפ"ז חיים – תורה אור התימת המאמר

³⁶ וגם בשארי חומשי התורה מדלגים הרבה.

³⁷ וכמה גדול טעותן ועותותן אחר דבעיקר הדבר טעות הוא כי רוב הפרשיות שבספר ויקרא נוהג גם בזה"ז ונזכיר מקצתן בויקרא איסור כופר בפיקדון והלואה ובפרשה צו איסור חלב ודם ובפרשה שמיני כל עניני בהמות ועופות ודגים והנבים איזה אסורים ואיזה מותרים וגם איסור נבילה ובפרשה תזריע מאיסור טומאת יולדת וזבה ובמצורע דיני זבה ונדה ובפרשה אחרי כתיב כל עניני איסור עריות אשת איש ונדה ופרשה קדושים כולו נוהגת בזמנינו ולפיכך נאמרה בהקהל שכל גופי תורה תלוי בה וכמו שפירש"י שם ובפ' אמור

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

וחוצפה יתירה היא אם אנחנו אנשים קרוצי חומר חלושי דעת יעשו סדרים בתורת אלהים חיים איזה פרשה נאה לנו ואיזה אינה נאה ובודאי עון גדול הוא מאד והוא נגד מה שאמרו קדמונינו ז"ל במדרש דתחלת לימוד עם תינוקות צריך להיות בפרשת ויקרא שיבא טהור ויעסוק בטהורים. והם עושים להיפך.

על עת כזה נאמר עת לעשות לה' הפרו תורתך, ר"ל דבזמן שנמצאו אנשים מפירי התורה החרידים לדבר ה' מחוייבין אז לחוש לכבודה להתחזק ולהתאמץ לרומם כבוד ה' ותורתו בעולם ובשכר זה שהאדם מתחזק ליתן כבוד לתורה בזמן עלובתה, יזכה לראות בכבודה ורוממותה בזמן שיתגלה אורה וזיוה בעולם.

ה. כל העוסק בתורת חטאת כאילו הקריב חטאת וכל העוסק בתורת אשם כאילו הקריב אשם

קבלו חז"ל שבזמן שאין בה"מ קיים ואין יכולין להקריב קרבנות מי שעוסק בהן ובפרשיותיהן מעלה עליו הכתוב כאלו הקריבום. ולכך אומרים³⁸ פרשת התמיד ואביי הוי מסדר סדר המערכה וכו' ורבון העולמים אתה צויתנו וכו' ועניני עשיית הקטורת.

וכתב המשנה ברורה³⁹ נראה לי פשוט דמי שיודע ספר מצוה ללמוד בגמרא פירוש המימרא הזו וכן מה שאנו אומרים בכל יום עניני עשיית הקטורת כדי שיבין מה שהוא אומר ובוזה תחשב לו האמירה במקום ההקטרה שמה שאמר הגמרא כל העוסק בפרשת עולה וכו' הכוונה שהוא מתעסק להבין עניניה לא אמירת התיבות לבר.

טומאת מתים לכהנים ואיסור גילוח פאת ראשו וזקנו וכה"ג בפרשה בהר מעניני איסור אונאה ואיסור רבית והחזקת ידי עני ומך ושמירת שבת ובפרט פרשת בחוקתי שהיא עיקר מכריתות ברית לגמול טוב למקיימי התורה ולהיפך לעוברי תורה והנער אשר יחדלו ללמוד אותם עמדו הלא יחסר לו כל גופי תורה ומי יודע אם יפסיק עניניו בזמן אחר ויחסר לו ידיעה מגופי תורה לעולם.

³⁸ רמ"א או"ח מה

³⁹ שם ס"ק א

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת מנחות

י"א 40 שלא יקרא פרשת התמיד עד שיאיר היום. ועל פי זה י"א 41 שפרשיות הקרבנות לא יאמר אלא ביום. אולם פרשת הכיור 42 ופרשת תרומת הדשן יכול לומר לכתחילה בלילה, וגם את שאר הקרבנות אם אין לו פנאי ביום יאמרם בלילה. ומ"מ אם אומרם בלילה לא יאמר יהי רצון כאילו הקרבתי. י"א 43 שפרשת הקרבנות יאמר בעמידה דוגמת הקרבנות שהיה בעמידה, ויש חולקים 44. בנוסח היה"ר צריך לומר כאלו הקרבנו קרבן התמיד, או כאילו קרב קרבן התמיד 45.

ו. נאמר בעולת בהמה אשה ריח ניחוח ובעולת עוף אשה ריח ניחוח ובמנחה אשה ריח ניחוח לומר לך אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוין לבו לשמים

טוב מעט תחנונים 46 בכוונה מהרבות בלא כוונה. ולכן מי שיש לו אונס 47 שאינו יכול להאריך בתחנונים, וממעט בהם ואומרם בכוונה, נחשב לפני הקדוש ברוך הוא כמו אותו שיש לו פנאי ומאריך בתחנונים בכוונה. ואחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוין לבו לשמים. אבל אם המרבה כיון ג"כ המרבה טוב יותר 48.

וכן לענין ת"ת 49 הענין כן כי הכל תלוי לפני הש"י אם עושה כל אשר בכוחו לעשות. ומי שהוא בעל תורה ויש לו לב להבין וללמוד יכול למנוע מלומר הרבה תחנונות ובקשות הנדפסות בסידורים וטוב יותר שילמוד במקומם.

40 שו"ת הרא"ש כלל ד ועפ"י כתב הטור או"ח א שפרשת הקרבנות טוב יותר לאומרה ביום, כיון שהאמירה היא במקום הקרבת הקרבן שזמנו ביום.

41 פמ"ג משב"ז א א

42 מ"ב א יז

43 מנ"א

44 בש"ת בשם כמה אחרונים שהולקין על המג"א ובפרי מגדים כתב דמ"מ בפרשת התמיד ראוי לעמוד שקורין בצבור בקול רם. גם מה שכתב בבה"ט בשם דרך חכמה שיהיה לומר פרשת התמיד בצבור עם הש"ץ עיין בשע"ת שהשיג ע"ז

45 ויש גורסין הקרבתי ואינו נכון כי הקרבתי בפרשת חטאת אבעלים קאי משא"כ בתמיד אין יחיד מיקרי בעלים ובטור הגירסא כאלו קרב התמיד במועדו וכו' וזה נכון ובש"ת מיישב גם הגירסא שלנו.

46 שו"ע ונו"כ או"ח א ד

47 מנ"א שם ו

48 מ"ב שם יב

49 מ"ב שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת מנחות

אמנם כל מי שבידו⁵⁰ האפשרות להרבות בתורה ובמצוות, לא שייך לומר בו אחד המרבה ואחד הממעט וכו'. ומה שמצינו תלמידי חכמים שישנים בלילה היטב, וכן מרבים באכילה ושתייה, עושים כן כדי שיהיה להם כח ללמוד תורה בעיון, ובהבנה ישרה. ואותם המנדדים שינה מעיניהם, ואחר כך לומדים שלא בעיון, אין זו הדרך הנכונה.

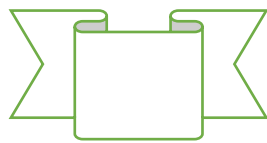
הלכתא למשיחא

ז. מניין למתעסק בקדשים שהוא פסול שנאמר ושחט את בן הבקר שתהא שחיטה לשם בן בקר אמר לו זו בידינו הוא לעכב מנין ת"ל לרצונכם תזבחהו לדעתכם זבחו

כבר התבאר במסכת זבחים דף מז. שהשוחט את⁵¹ הקדשים ולא נתכוין לשחיטה⁵², אלא כמתעסק, הרי אלו פסולין עד שיתכוין לשחיטה.

הדרן עלך הרי עלי עשרון וסליקא לה מסכת מנחות

הדרן עלך מסכת מנחות והדרך עלן

⁵⁰ ילקוט יוסף השכמת הבוקר סימן א – מהלכות השכמת הבוקר סעיף ב

⁵¹ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק א הלכה ג

⁵² לשון רבינו ז"ל מורה קצת כדעת התוס' ז"ל שפירשו בפ"ק דחולין ובפ' ב"ש דאפי' מתכוין להתיבת סימנין נקרא מתעסק עד שיתכוין לשחיטה דאי לא מתכוין אפי' להתיבת סימנין בחולין נמי פסול ואף על גב דהם לא כתבו כן אלא לרבנן ואנן קי"ל כר' נתן דפליג עלייהו בפ"ק דחולין ובחולין כשר מ"מ אפשר דאפי' ר' נתן מודה דבקדשים בעינן שיתכוין ממש לשחיטה דליכא פלוגתא בין ר' נתן ורבנן בקדשים אלא בחולין דוקא. לח"מ שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הַלְנַתָּא לְמִשְׁיַחָא בְרַף הַיּוֹמִי

מסכת מנחות

בעזרת אל אלהי הרוחות. עד כה עזרני ה' לגמור גם מסכת מנחות
ואתן שבח והודיה ורוב ברכות. לה' צבאות אלהי המערכות

וְזֹאת תּוֹרַת הַמִּנְחָה, לְעֶסוֹק בְּעֶסֶק הַתּוֹרָה
לְלִמּוּד סְדְרֵי הַמַּעֲרֵכָה, בְּעִשִּׂית מְנוּרָה הַטְּהוּרָה
לְזִכּוֹת בְּמַהֲרָה לְהַקְרִיב מִנְחָה חֲדָשָׁה, מִצָּה מִשְׁעוּרָה, חֲמִיץ שְׂתִים
מַחִיטָה

זֹאת הַתּוֹרָה לְעֵלָה לְמִנְחָה
בְּמִינֵי טִיגוֹן חֲמֻשָּׁה, לְהַבִּיא לְבוֹרְאוֹ נַחַת רוּחַ וְהִנָּא
לְזִכּוֹת לְהִיּוֹת מַעוּלֵי רַגְלִים, לְרֵאוֹת הַגְּבַהַת לַחֵם הַפְּנִים
לְהֵם הֵם אוֹמְרִים, רְאוּ חִיבַתְכֶם לְפָנַי הַמְּקוֹם לְעוֹלָמִים

וְהִיא לְאוֹת אֲשֶׁר בַּחֲסָדָיו הִרְבִּים תְּבַנֶּה וְתִכְוֶנֶן עִיר הָאֵמֶת, שֵׁם נִזְכָּה
לְצִיצִית בַּה תִּתְכַלֵּת
וַיִּבְנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בִּימֵינוּ, שֵׁם יִזְבְּחוּ זִבְחֵי צֶדֶק וְנִבְיָא נִסְכֵּינוּ.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשִּׂים חֲלֻקְנוּ עִם הָעוֹבְדִים לְשִׁמְהָ וְכוֹוֹנֵתֶם לְשָׁמַיִם.
בְּלִימּוּד הַקְּרַבְנוֹת יִמְהַר ה' יִשׁוּעֵתוֹ לְיִשְׂרָאֵל וַיִּבְנֶה צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748
להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה
<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

